

Raad voor Cultuur

Aan
DE STAATSSECRETARIS VAN
ONDERWIJS,
CULTUUR EN WETENSCHAPPEN
P/A DE ALGEMENE RIJKSARCHIVARIS
POSTBUS 90520
2509 LM 's-GRAVENHAGE

Onderwerp
ONTWERP-SELECTIELIJST ARCHIEFBESCHEIDEN
NATIONALITEITEN
OVER DE PERIODE NA 1945
VOOR DE ZORGDRAGER DE MINISTER VAN JUSTITIE

*R.J. Schimmelpennincklaan 3
Postbus 61243
2506 AE Den Haag
Telefoon 070 - 310 66 86
Telefax 070 - 361 47 27
E-mail cultuur@cultuur.nl*

Datum

*Uw kenmerk
C/S/02/2712
Uw brief van
13 AUGUSTUS 2002
Ons kenmerk
ARC-2002.4625/2*

MIJNHEER DE STAATSSECRETARIS,

1. BIJ UW HIERNAAST VERMELDE BRIEF DEELDE U DE RAAD VOOR CULTUUR MEDE, DAT DE MINISTER VAN JUSTITIE U, IN ZIJN HOEDANIGHEID VAN ZORGDRAGER IN DE ZIN VAN DE ARCHIEFWET 1995, HEEFT VERZOCHT UW MEDEWERKING TE VERLENEN AAN DE VASTSTELLING VAN DE SELECTIELIJST ARCHIEFBESCHEIDEN OP HET BELEIDSTERREIN NATIONALITEITEN OVER DE PERIODE VANAF 1945. IN UW BRIEF VERZOCHT U DE RAAD OM BINNEN DRIE MAANDEN ADVIES UIT TE BRENGEN. HIERBIJ BIEDT HIJ U ZIJN BEVINDINGEN AAN.
2. DE RAAD HEEFT DEZE ONTWERPLIJST IN EERSTE INSTANTIE AAN PROCEDURELE EN VERVOLGENS AAN INHOUDELIJKE ASPECTEN GETOETST. ZIJN BELANGRIJKSTE BEVINDINGEN WORDEN IN RESPECTIEVELIJK DE PARAGRAFEN 4 EN 5 UITGEWERKT. MITS REKENING WORDT GEHOUDEN MET ZIJN AANBEVELINGEN, ADVISEERT DE RAAD U DEZE SELECTIELIJST VAST TE STELLEN VOOR DE PERIODE 1945-1991, MET UITZONDERING VAN DE HANDELINGEN VAN DE ACTOR GOUVERNEUR VAN SURINAME. DE IN UW ADVIESAANVRAAG GESTELDE SPECIFIEKE VRAGEN WORDEN IN DE PARAGRAFEN 3, 4 EN 5 VAN DIT ADVIES MEDE BEANTWOORD. DE BIJLAGE BIJ DIT ADVIES BEVAT EEN AANTAL CONCRETE AANBEVELINGEN VOOR REDACTIONELE VERBETERINGEN.

3. *TOETSING VAN PROCEDURELE ASPECTEN*

§ 3.1. ONTWERPLIJST

DEZE ONTWERPLIJST IS ALS BASISSELECTIEDOCUMENT TOT STAND GEKOMEN OVEREENKOMSTIG DE METHODE, DIE UITGAAT VAN EEN ANALYSE, BESCHRIJVING EN WAARDERING VAN HANDELINGEN VAN DE (RIJKS-)OVERHEID, DE ZGN. PIVOT-METHODE. AAN HET ONTWERP IS EEN INSTITUTIONEEL ONDERZOEK VOORAF GEGAAN, WAARVAN VERSLAG IS GEDAAN IN HET RAPPORT *NATIONALITEITEN. EEN ONDERZOEK NAAR DE ACTOREN EN HANDELINGEN OP HET TERREIN VAN DE NATIONALITEITSAANGELEGENHEDEN, 1945-1991* (DEN HAAG, 1994, PIVOT-RAPPORT NUMMER 11).

Pagina

2

Ons kenmerk

ARC-2002.4625/2

OVER EEN EERDERE VERSIE VAN DE ONTWERPLIJST HEEFT U EERDER, OP 1 FEBRUARI 1999, ADVIES AANGEVRAAGD. OP 18 FEBRUARI 1999 TROK U DIE ADVIESAANVRAAG IN OMDAT OVER DE TEGELIJK MET DE LIJST *NATIONALITEITEN* INGEDIENDE SELECTIELIJST *TOELATING VAN VREEMDELINGEN* EN MET NAME OVER DE DAARIN OPGENOMEN SELECTIEVOORSTELLEN INZAKE PERSOONSDOSSIER VAN VREEMDELINGEN, MAATSCHAPPELIJKE ONRUST WAS ONTSTAAN. OMDAT DE SELECTIELIJST *NATIONALITEITEN* SELECTIEBESLISSINGEN OVER VERGELIJKBARE PERSOONSDOSSIER BEVATTE, ACHTTE U HET RAADZAAM OOK DEZE LIJST NIET VERDER IN PROCEDURE TE BRENGEN.

§ 3.2. DRIEHOEKSOVERLEG

BIJ UW ADVIESAANVRAAG WAS TEVENS GEVOEGD EEN EXEMPLAAR VAN HET VERSLAG BETREFFENDE HET ZOGENAAMDE DRIEHOEKSOVERLEG, WAARIN, ZOALS VOORGESCHREVEN IN ARTIKEL 3 VAN HET ARCHIEFBESLUIT 1995, ONTWERP-SELECTIELIJSTEN TOT STAND KOMEN.

HIERUIT IS DE RAAD GEBLEKEN, DAT DIT OVERLEG VOOR ALLE AANVRAGENDE ZORGDRAGERS WAS SAMENGESTELD ZOALS ARTIKEL 3, EERSTE LID, VAN HET ARCHIEFBESLUIT 1995 VOORSCHRIJFT. AAN HET DRIEHOEKSOVERLEG HEBBEN BOVENDIEN VERTEGENWOORDIGERS DEELGENOMEN VAN EEN TWEETAL MIGRANTENORGANISATIES DIE BEZWAAR HADDEN GEMAAKT TEGEN DE VASTSTELLING VAN DE LIJST *TOELATING VAN VREEMDELINGEN*.

§ 3.3. TERINZAGELEGGING

DE OPENBARE TERINZAGELEGGING HEEFT, ZOALS UW ADVIESAANVRAAG VERMELDT, NIET GERESULTEERD IN REACTIES.

4. *TOETSING VAN INHOUDELIJKE ASPECTEN*
MEDE OP GROND VAN ZIJN HIERVOOR VERMELDE BEVINDINGEN HEEFT DE RAAD GETRACHT ZICH EEN OORDEEL TE VORMEN OVER DE INHOUDELIJKE ASPECTEN VAN HET ONDERHAVIGE ONTWERP. HIJ HEEFT DAARBIJ VOORAL GELET OP DE REIKWIJDTE VAN DE ONTWERPLIJST (§ 4.1), DE WIJZE WAAROP DE GEHANTEERDE SELECTIEDOELSTELLING EN DE DAARAAN GERELATEERDE SELECTIECRITERIA ZIJN TOEGEPAST (§ 4.2), ALSMEDE OP DE VRAAG OF IN AFDOENDE MATE MET DE VERSCHILLENDE BELANGEN REKENING IS GEHOUDEN (§ 4.3).

Pagina

3

Ons kenmerk

ARC-2002.4625/2

§ 4.1. DE REIKWIJDTE VAN DE ONTWERPLIJST

DE ONTWERPLIJST BEVAT VOORSTELLEN OMTRENT DE SELECTIE VAN HANDELINGEN OP HET BELEIDSTERREIN *NATIONALITEITEN* OVER DE PERIODE VANAF 1945. HET RAPPORT INSTITUTIONEEL ONDERZOEK DAT AAN DE LIJST TEN GRONDSLAG LIGT, BESLAAT DE PERIODE 1945-1991 EN WAS ZOWEL METHODISCH ALS INHOUDELIJK ZWAAR VEROUDERD. ER IS IN DIT GEVAL DAN OOK VOOR GEKOZEN OM HET RIO UITSLUITEND TE GEBRUIKEN ALS BRON VAN CONTEXTINFORMATIE OVER HET BELEIDSTERREIN. DE HANDELINGENLIJST IS GEHEEL HERZIEN EN VERNIEUWD.

ONDUIDELIJK IS, IN HOEVERRE AAN DE HANDELINGENLIJST NIEUW ONDERZOEK EN/OF ONDERZOEK NAAR (BRONNEN UIT) DE PERIODE NA 1991 HEEFT PLAATSGEVONDEN. DE ONTWERPLIJST EN HET VERSLAG VAN HET DRIEHOEKSOVERLEG MAKEN WEL MELDING VAN ACTUALISATIEWERKZAAMHEDEN, MAAR OVER DE AARD, REIKWIJDTE EN RESULTATEN DAARVAN WORDT GEEN VERSLAG GEDAAN OF VERANTWOORDING AFGELEGD.

DAAROM ADVISEERT DE RAAD U DE LIJST SLECHTS VAST TE STELLEN VOOR DE PERIODE 1945-1991.

ONDER VERWIJZING NAAR DE PIVOT-METHODE ZELF, DIE CONTEXTINFORMATIE BESCHOUWT ALS NOODZAKELIJK VOOR HET KUNNEN BEPALEN VAN DE HOOFDLIJNEN VAN BELEID EN DAARMEE VOOR HET NEMEN (EN BEOORDELEN) VAN VERANTWOORDE SELECTIEBESLISSINGEN, SPREEKT DE RAAD ZIJN ZORG UIT OVER DE WIJZE WAAROP DEZE SELECTIELIJST IS AANGEVULD EN BIJGESTELD.

WEDEROM ADVISEERT HIJ U OM, IN SAMENSpraak MET DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN

KONINKRIJKSRELATIES EN DE BIJ PIVOT BETROKKEN ZORGDRAGERS, TOT HELDERE EN WERKBARE AFSPRAKEN OVER ACTUALISATIE EN ONDERHOUD TE KOMEN.

DE REIKWIJDTE VAN DE LIJST ROEPT OOK VRAGEN OP ALS HET GAAT OM ACTOREN WAAROP DE LIJST VAN TOEPASSING IS. ZO VRAAGT JUSTITIE VASTSTELLING AAN VOOR DE ACTOR GOUVERNEUR VAN SURINAME. DE RAAD TWIJFELT ER STERK AAN OF HET ZORGDRAGERSCHAP VOOR DE NEERSLAG VAN HET HANDELEN VAN DEZE ACTOR WEL BIJ DE MINISTER VAN JUSTITIE LIGT. HIJ ADVISEERT U DAAROM DE HANDELINGEN VAN DE ACTOR GOUVERNEUR VAN SURINAME NIET VAST TE STELLEN.

DE PROCEDUREBESCHRIJVINGEN DIE HET RIO GEEFT, MAKEN DUIDELIJK DAT NIET ALLEEN DE GOUVERNEUR VAN SURINAME, MAAR OOK DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIË EN DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN CURAÇAO/DE NEDERLANDSE ANTILLEN EEN ROL SPEELDEN BIJ HET AL DAN NIET TOEKENNEN VAN NEDERLANDERSCHAP AAN HUN INGEZETENEN. HET IS DE RAAD NIET DUIDELIJK WAAROM DEZE ACTOREN NIET IN DE LIJST ZIJN OPGENOMEN. OOK VOOR HET ONTBREKEN VAN HANDELINGEN VAN DE ACTOR PERMANENTE COMMISSIE VOOR DE ZAKEN VAN DE BURGERLIJKE STAND EN VOOR NATIONALITEITSAANGELEGENHEDEN HEEFT DE RAAD GEEN VERKLARING KUNNEN VINDEN. HIJ VERZOEKT U OM OPHELDING OP DIT PUNT.

*§ 4.2. TOEPASSING VAN DE SELECTIEDOELSTELLING EN -
CRITERIA*

UIT HET DRIEHOEKSVERSLAG EN DE AANVULLENDE RAPPORTAGE BLIJKT, DAT DE SELECTIEDOELSTELLING IS TOEGEPAST IN DE VERSIE WAARIN OOK REKENING WORDT GEHOUDEN MET HET ASPECT VAN HET VEILIG STELLEN VAN DE BRONNEN VOOR DE KENNIS VAN DE NEDERLANDSE SAMENLEVING EN CULTUUR. MET BETREKKING TOT DE AAN DIE DOELSTELLING GERELATEERDE SELECTIECRITERIA CONSTATEERT DE RAAD DAT ALS ZODANIG DE CRITERIA UIT 1997 ZIJN GEBRUIKT, DIE NOG STEEDS NIET FORMEEL ZIJN VASTGESTELD. MET VERTEGENWOORDIGERS VAN HET HISTORISCH EN HET ARCHIEFVELD IS INMIDDELS GESPROKEN OVER DE WIJZE VAN ARCHIEFSELECTIE, M.N. OVER DE MOGELIJKHEDEN OM DE CULTURELE COMPONENT DAARVAN STEVIGER TE VERANKEREN IN ZOWEL DE SELECTIEMETHODE ALS DE VASTSTELLINGS-PROCEDURE VAN SELECTIELIJSTEN. HIERBIJ IS DE KWESTIE VAN DE INHOUD EN DE STATUS VAN DE

SELECTIECRITERIA NOG NIET BETROKKEN, MAAR DAT DAT IN EEN LATER STADIUM ALSNOG GEBEURT EN DAT DIE DISCUSSIE DAN OOK ZAL LEIDEN TOT EEN VERRUIMING VAN DE SELECTIEDDOELSTELLING, LIJKT DE RAAD ONVERMIJDELIJK.

DE RAAD ADVISEERT DE STAATSSECRETARIS OM AAN HET NATIONAAL ARCHIEF VOLDOENDE MIDDELEN EN MENSKRACHT TER BESCHIKKING TE STELLEN OM DEZE BELANGRIJKE BIJSTELLING VAN DE SELECTIEMETHODIEK EN DE GEVOLGEN DAARVAN VOOR HET SELECTIEBELEID BINNEN EEN REDELIJKE TERMIJN VERDER UIT TE WERKEN EN IN TE VOEREN.

Pagina

5

Ons kenmerk

ARC-2002.4625/2

NA DE INTREKKING VAN DE ADVIESAANVRAAG VAN 1999 IS AAN DEZE ONTWERPLIJST, NET ALS AAN DE LIJST *TOELATING VAN VREEMDELINGEN*, EEN SPECIFIEK SELECTIECRITERIUM TOEGEVOEGD VOOR DE BEWARING VAN DE NEERSLAG VAN DIE HANDELINGEN DIE BETREKKING HEBBEN OP DE TOELATING VAN VREEMDELINGEN EN DAARMEE VAN BELANG ZIJN VOOR DE START VAN HET NEDERLANDSE BURGERSCHAP, DE ONTWIKKELING VAN DIT BURGERSCHAP EN DE IDENTITEIT VAN VREEMDELINGEN EN HUN NAKOMELINGEN IN RELATIE TOT DE NEDERLANDSE SAMENLEVING.

DE RAAD WIJST U EROP DAT DIT SELECTIECRITERIUM IN DE VOORLIGGENDE ONTWERPLIJST SLORDIG IS GEFORMULEERD. OMDAT OP ALLE MOGELIJKE MANIEREN VOORKOMEN MOET WORDEN DAT ER OVER DE INHOUD VAN SELECTIECRITERIA MISVERSTANDEN ONTSTAAN, ADVISEERT DE RAAD U DE REDACTIE VAN CRITERIUM 7 TE HERZIEN.

§ 4.3. DE WAARDERING VAN DE IN ARTIKEL 2, EERSTE LID, ONDER D, VAN HET ARCHIEFBESLUIT 1995 BEDOELDE BELANGEN.

TEN AANZIEN VAN DE FEITELIJKE TOEPASSING VAN DE SELECTIEDOELSTELLING EN DE DAARAAN GERELATEERDE SELECTIECRITERIA GAAT DE RAAD ER GEWOONLIJK VAN UIT, DAT HET ADMINISTRATIEVE BELANG, OMVATTENDE DE ASPECTEN 'VERANTWOORDING EN BEDRIJFSVOERING', IN HET DRIEHOEKSOVERLEG, WAARAAN OOK DOOR REPRESENTANTEN VAN DE ZORGDRAGER IS DEELGENOMEN, GENOEGZAAM IS GEWAARDEERD. IN GELIJKE ZIN NEEMT HIJ AAN, DAT OOK MET HET BELANG VAN DE RECHT- EN BEWIJSZOEKENDEN VOLDOENDE REKENING IS GEHOUDEN.

VOOR WAT BETREFT DE WAARDERING VAN HET HISTORISCH BELANG BIJ DE IN DE CONCEPT-LIJST

GENOEMDE HANDELINGEN, CONFORMEERT DE RAAD ZICH AAN DE INBRENG VAN DE EXTERNE DESKUNDIGEN TIJDENS DE TOTSTANDKOMING VAN HET ONTWERP EN DE DAAROVER IN HET DRIEHOEKSOVERLEG BEREIKTE OVEREENSTEMMING.

HET HEEFT DE RAAD BEVREEMD DAT DE ALGEMENE RIJKSARCHIVARIS, DIE ZIJN OORSPRONKELIJKE ADVIESAANVRAAG OVER DEZE ONTWERPLIJST OP EIGEN INITIATIEF HEEFT INGETROKKEN VANWEGE MOGELIJKE BEZWAREN TEGEN DE Vernietiging van Persoonsdossiers, in het Driehoeksoverleg pas na veel debat met de vertegenwoordigers van het historisch veld en de migrantenorganisaties te bewegen was tot aanpassing van de lijst langs dezelfde lijnen die in de lijst *TOELATING VAN VREEMDELINGEN* zijn gehanteerd. De Raad is wel tevreden over het uiteindelijke resultaat van de belangenafwegingen die in het Driehoeksoverleg zijn gemaakt.

5. *NADERE BEOORDELING VAN DE ONTWERPLIJST*
IN AANSLUITING OP BOVENSTAANDE OVERWEGINGEN EN BEVINDINGEN HEEFT DE RAAD DE VERSCHILLENDE ONDERDELEN VAN DE ONTWERPLIJST BEZIEN. DEZE GEEFT HEM SLECHTS AANLEIDING TOT HET PLAATSEN VAN DE VOLGENDE OPMERKINGEN.

HANDELING 7: HET DEELNEMEN AAN DEPARTEMENTALE EN INTERDEPARTEMENTALE COMMISSIES WAARVAN HET SECRETARIAAT BERUST BIJ HET MINISTERIE
DE RAAD BESCHOUWT DIT ALS EEN ONEIGENLIJKE EN OVERBODIGE HANDELING EN IS VAN MENING DAT BEWARING VAN DE NEERSLAG ERVAN LEIDT TOT BEWARING VAN DUBBELE DOSSIERS. DE COMMISSIES WAAR HET OM GAAT ZIJN IMMERS ALS AFZONDERLIJKE ACTOREN OPGENOMEN IN DE ONTWERPLIJST EN DE NEERSLAG VAN HUN HANDELINGEN IS IMMERS VOORGEDRAGEN VOOR BEWARING?

HANDELING 24: HET INNEMEN VAN EEN STANDPUNT NAMENS DE STAAT OVER HET AL DAN NIET BEZITTEN OF BEZETEN HEBBEN VAN DE NEDERLANDSE NATIONALITEIT
OMDAT DE ZOEKTOCHT NAAR (DE ACHTERGRONDEN VAN) DE EIGEN AFSTAMMING NIET ALLEEN VOOR DE BETROKKENE MAAR OOK DIENS AFSTAMMELINGEN VAN BELANG KAN ZIJN, ADVISEERT DE RAAD DE NEERSLAG VAN DEZE HANDELING TE BEWAREN OP BASIS VAN HET SPECIALE CRITERIUM 7 DAT OP DEZE LIJST VAN TOEPASSING IS.

HANDELING 25: HET UITWISSELEN VAN GEGEVENS M.B.T. HET VERKRIJGEN VAN NATIONALITEIT DOOR NATURALISATIE OF OPTIE MET BEPAALDE ANDERE STATEN
DE NEERSLAG VAN DEZE HANDELING WORDT VOORGEDRAGEN VOOR Vernietiging na afloop van een termijn van 2 jaar. De Raad is van mening dat deze termijn te kort is, omdat procedures als deze vaak langer duren dan 2 jaar. De Raad adviseert de termijn te verruimen tot 10 jaar.

Pagina

7

Ons kenmerk

ARC-2002.4625/2

HANDELING 26: HET VOORBEREIDEN, VASTSTELLEN EN UITVOEREN VAN VOORLICHTINGSACTIVITEITEN OP HET TERREIN VAN NATIONALITEITEN
DE NEERSLAG VAN DEZE HANDELING (BEHOUDENS EEN EXEMPLAAR VAN HET EINDPRODUCT) WORDT VOORGEDRAGEN VOOR ONMIDDELIJKE Vernietiging. Vanuit het bedrijfsvoeringsbelang geredeneerd is dat volgens de Raad geen verstandige keuze. Soortgelijke handelingen in andere selectielijsten zijn voorzien van Vernietigingstermijnen van 1 à 3 jaar. De Raad adviseert u ook deze handeling van een dergelijke termijn te voorzien.

6. *ADVIES*

DE RAAD ADVISEERT U DE ONTWERP-SELECTIELIJST VAST TE STELLEN VOOR DE PERIODE 1945-1991 MET INACHTNEMING VAN DE OPMERKINGEN DIE GEMAAKT ZIJN IN DIT ADVIES EN MET UITZONDERING VAN DE HANDELINGEN VAN DE ACTOR GOUVERNEUR VAN SURINAME.

DIT ADVIES IS VOORBEREID DOOR DE BIJZONDERE COMMISSIE ARCHIEVEN VAN DE RAAD. VOORZITTER VAN DEZE COMMISSIE IS MW. DRS. A.H. NETIV, LID VAN DE RAAD. SECRETARIS IS MW. DRS. M.C. WINDHORST.

HOOGACHTEND,

Raad voor Cultuur

MR. W. SORGDRAGER
BRANDENBARG
VOORZITTER

DR. J.A.
ALGEMEEN SECRETARIS

Pagina

8

Ons kenmerk

ARC-2002.4625/2

Raad voor Cultuur

BIJLAGE

BIJ ADVIES ONTWERPSELECTIELIJST *NATIONALITEITEN* VOOR
DE ZORGDRAGER DE MINISTER VAN JUSTITIE.

DE RAAD WIJST U OP HET ONTBREKEN VAN EEN DUIDELIJK
OMSCHREVEN EN/OF ONDERSCHIEDEND OBJECT OF SUBJECT
IN DE HANDELINGEN 4, 7, 8 EN 11. OMWILLE VAN DE
PRAKTISCHE HANTEERBAARHEID VAN DE LIJST IS CORRECTIE
OP DEZE PUNTEN WENSELIJK.

*R.J. Schimmelpennincklaan 3
Postbus 61243
2506 AE Den Haag
Telefoon 070 - 310 66 86
Telefax 070 - 361 47 27
E-mail cultuur@cultuur.nl*

Datum

*Uw kenmerk
C/S/02/2712
Uw brief van
13 AUGUSTUS 2002
Ons kenmerk
ARC-2002.4625/2*